

§ 51. ЗАКОНОМІРНОСТІ ФОРМУВАННЯ РЕЛЬЄФУ ДНА ОКЕАНІВ

ПРАЦЮЄМО РАЗОМ • в групі • в парі • аналізуємо • досліджуємо

ВИКОНУЄМО ПРАКТИЧНУ РОБОТУ

Побудова гіпсометричного профілю Океану за однією з паралелей • робота в групах

Приладдя: фізичні карта світу або карта океанів, простий олівець, лінійка, листок паперу формату А-4 в клітинку або міліметровий папір

Наука свідчить

Гіпсометричний профіль – уявний вертикальний розріз рельєфу певної місцевості. На ньому відображаються абсолютні висоти точок земної поверхні по заданому напрямку.

Для побудови профілю застосовуйте таку послідовність дій:

1. На міліметровому папері (або листку паперу в клітинку формату А-4) креслять осі координат й вибирають два масштаби: а) *горизонтальний* збігається з масштабом карти; б) *вертикальний* вибирають таким, що дозволяє відобразити весь перепад висот на обраному напрямку (для нашого профілю можливі масштаби *в 1 см – 1 км*, або *в 1 см – 2 км*).
2. На карті креслять пряму лінію за напрямом (А–Б), яким слід побудувати профіль.
3. До даної лінії прикладають тонку смужку паперу в клітинку, на край якої переносять короткими рисками місця перетину горизонталей (ізогіпс) з лінією профілю.
4. На аркуш міліметрового паперу вздовж горизонтальної осі переносять відмітки всіх рисок зі смужки паперу.
5. Від кожної позначки на горизонтальній осі проводять перпендикуляри до їх перетину з відповідними відмітками висоти.
6. Одержані точки висот з'єднують плавною кривою лінією, яка й є гіпсометричним профілем за даним напрямом.

ЗАВДАННЯ (за групами)

1. Побудуйте гіпсометричний профіль через: а) Тихий океан за паралеллю 20° пн. ш. від Євразії до Північної Америки; б) Атлантичний океан за 20° пн. ш. від Північної Америки до Африки; в) Індійський океан за 20° пд. ш. від Африки до Австралії.

2. Оприлюдніть результати вашої роботи й поясніть: а) які форми рельєфу океанічного дна перетинає лінія гіпсометричного профілю; б) яка амплітуда висот спостерігається в межах лінії профілю; в) внаслідок яких геологічних процесів сформувалися виявлені вами форми рельєфу дна?
3. Оцініть власну роботу та роботу однокласників.